

og jeg mener derfor, at det er ønskeligt at gjøre smaa Fremskridt, naar man ikke kan gjøre de større. Her er et lille Fremskridt, som efter min Mening ikke vil medføre nogen Opoffelse fra Statens Side, men som tvertimod vil bringe Staten Indtægt, og i den Henseende kan jeg aldeles ikke være enig med en æret Rigsdagsmands (Gads) første Hovedbemærkning om, at Staten ikke bør tjene Penge. Der er virkelig aldeles intet Banærende i, at Staten tjener Penge. Det forekommer mig, at han gik ud fra en urigtig Opfattelse af Forholdene; han gjorde sig skyldig i en Forveksling; han kan have megen Ret i, at Staten ikke bør indlade sig paa selv at drive industrielle Anlæg, og at dette sædvanligviis medfører Tab for Statskassen; han kan have Ret i, at det Samme tildeels og maastee fuldstændigt kan finde sin Anvendelse paa Jernbaner, idet der gjennem alle de dermed forbundne Embedsansættelser, Pensioneringer og saa fremdeles paaføres Staten store Udgifter, men her er jo aldeles ikke Tale om, at Staten skulde optræde som Entrepreneur, det er jo det kjøbenhavnske-korsørsk Jernbaneselskab, der vil være Entrepreneur, og Staten indblader sig altsaa slet ikke i noget industrielt Foretagende, som kunde paaføre den Tab. Hvad angaaer den ærede Rigsdagsmands 2den Hovedbemærkning, da forekommer det mig, at den gik ud fra en for stor og for vigtig Betragtning til, at den kunde finde sin Anvendelse paa dette lille Lovforslag, ved hvis Behandling jeg ikke mener, at disse store, almindelige Principer om Jernbaneanlæg kunne komme til Anvendelse. Der kunde være Spørgsmaal om, hvorvidt Banen til Klampenborg i og for sig, blot som en Hystbane, kunde være ønskelig, uagtet jeg oprigtigt tilstaaer, at der for mig ikke er en saadan skarp Grændse mellem det Nyttige og det Fornøielige. Dersom man skaffede Befolkningen flere Fødemidler, vilde Alle sige, at det var nyttigt, men Herregub, er det at skaffe den nogen mere Skovluft, nogen mere Fugle-

sang, nogen mere Fornøielse i det Hele, da Noget, man skal kaste Brag paa, og hvortil der ikke kan tages Hensyn? Der er noget Forkeert ved en saadan Betragtning; Duften i Livet kan man virkelig ogsaa fra Statens Side gjerne gjøre Noget for, uden at man derved overstrider den rette Grændse for Statens Virksomhed. Det er jo imidlertid, som sagt, ikke Diemedet, at Banen skal standse ved Skoven, men at den skal gaae videre til Helsingør; den er ikke alene en ideel, men ogsaa en reel Begyndelse af Jernbanen til Helsingør, og jeg troer, at det i det Hele vilde gjøre et overordentlig godt Indtryk, naar man saae, at der virkelig blev gjort Noget, at alle de vidtløftige Forhandlinger dog førte til et, om end kun lidet, Resultat. Jeg skal ikke lægge nogen Vægt paa, at dette Anlæg ogsaa kunde have nogen Betydning for Arbeidsklassen i Kjøbenhavn, skjøndt jeg troer, at det ogsaa i denne Henseende kunde være til ikke lidet Gavn.

Tscherning: Da jeg begjærede Ordet, var det i en væsentlig Grad for at gjøre den samme Bemærkning som den ærede Minister, idet han sagde, at Loven først senere traadte i Kraft, og at der i Mellemtiden var Anledning for Enhver til at gjøre behørig Tilbud, for at bringe en helsingørsk Jernbane istand; i den Retning vil jeg endnu kun bemærke, at det forekommer mig, at Mellemtiden, fra Loven kan blive endelig færdig og indtil Udløbet af den Begrændsning, som er sat i den, er for kort, men dette er forøvrigt Noget, der kan lade sig rette ved Overenskomst med Ministeriet. Jeg skal gaae ind paa den Betragtning, som Ministeren under Forudskifning af Dphsninger har gjort gjældende, at det foreliggende Lovforslag kun er en Stump, et subsidiært Forslag, som altsaa ikke har den Betydning, som det havde, hvis det umiddelbart skulde træde i Kraft.